

Stanowisko nr 30/2/2020
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z 6 sierpnia 2020 r.

w sprawie

niebezpieczeństwa jeszcze większego wzrostu bezrobocia oraz problemów gospodarczych szczególnie w województwie śląskim, jeśli przemysł energochłonny będzie zmuszony ponosić opłatę mocową

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach, po zapoznaniu się na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2020 r. z sytuacją prawną w zakresie rynku mocy, wnosi do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o:

1. pilne rozwiązanie problemu braku ulg od opłaty mocowej dla przemysłów energochłonnych w taki sposób, aby przemysł energochłonny ponosił koszt opłaty mocowej w wysokości nie większej niż było to zakładane w 2017 r. w trakcie prac nad ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy;
2. Jeśli takie rozwiązanie problemu nie jest możliwe, konieczne jest:
 - zawieszenie opłaty mocowej do dnia 31 grudnia 2021 r.,
 - sfinansowanie powstałych w okresie przejściowym zobowiązań w ramach rynku mocy z innych źródeł oraz
 - wykorzystanie tego okresu przejściowego na wypracowanie optymalnych rozwiązań, które, w zgodzie z prawem unijnym, zapewnią z jednej strony potrzebne środki na budowę nowych mocy, a z drugiej nie pogrążą ekonomicznie krajowego przemysłu energochłonnego.

Takie przejściowe rozwiązanie dodatkowo będzie wspierać szybszą odbudowę polskiej gospodarki w okresie, w którym wszystkie sektory, jak i gospodarstwa domowe silnie odczuwają skutki kryzysu spowodowanego pandemią koronawirusa.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach zwraca uwagę, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wielokrotnie zapewniał, w tym także na posiedzeniu WRDS w Katowicach w dniu 2 października 2017 r., że rynek mocy będzie uwzględniał zmniejszony koszt opłaty mocowej dla przedsiębiorstw energochłonnych. Przyjęło to ostatecznie formę art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, który to przepis, z racji jego niespójności z prawem unijnym, nie może być jednak wprowadzony w życie. Tymczasem, w dniu 15 listopada 2017 r. przedstawiciele Ministerstwa Energii publicznie zapewniali w Sejmie, że rozdzielenie postępowań notyfikacyjnych nie będzie miało żadnych negatywnych konsekwencji oraz że zgoda Komisji Europejskiej zostanie uzyskana w okresie krótszym niż rok. Jest jasne, że gdyby cały rynek mocy wraz z ulgą negocjowany był całościowo z Komisją Europejską, to nie doszłoby do sytuacji, w której odbiorcy przemysłowi stają przed widmem poniesienia pełnych kosztów rynku mocy i to w sytuacji kryzysu wywołanego epidemią COVID-19.

Dlatego potrzebne jest znalezienie przez Rząd RP innego rozwiązania, które zapewni koszt opłaty mocowej dla przemysłów energochłonnych nie większy niż to zostało zaplanowane przez prawodawcę w 2017 r.

Stanowisko nr 30/2/2020 WRDS w Katowicach w sprawie niebezpieczeństwa jeszcze większego wzrostu bezrobocia oraz problemów gospodarczych szczególnie w województwie śląskim, jeśli przemysł energochłonny będzie zmuszony ponosić opłatę mocową.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego zwraca również uwagę, że:

- koszty wynikające z cen aukcyjnych dotychczasowych aukcji rynku mocy okazały się zdecydowanie wyższe niż planowany budżet mechanizmu przedstawiony Komisji Europejskiej,
- koszt rynku mocy w Polsce jest kilkukrotnie wyższy niż koszt bliźniaczego mechanizmu stosowanego w Wielkiej Brytanii,
- udział mechanizmów strony popytowej DSR okazał się zdecydowanie niższy niż zakładały szacunki na etapie implementacji mechanizmu,
- rynek mocy nie przyczynił się do obniżenia cen na rynku hurtowym energii elektrycznej, a różnica cen w Polsce i krajach ościennych staje się coraz większa.

Wysokość opłaty mocowej, która według szacunków powiększy koszt zaopatrzenia w energię elektryczną średnio o ok. 42 zł/MWh, oznacza wzrost kosztów w całym przemyśle energochłonnym rzędu 1 mld zł. Taki wzrost kosztów w sektorze narażonym na agresywną międzynarodową konkurencję zagraża dalszemu funkcjonowaniu przemysłu energochłonnego w Polsce. Dlatego, doprowadzenie do sytuacji, w której przemysł energochłonny ponosić będzie pełny koszt opłaty mocowej oznacza istotne niebezpieczeństwo jeszcze większego wzrostu bezrobocia oraz problemy gospodarcze szczególnie w województwie śląskim, gdzie duża część przemysłu energochłonnego jest ulokowana.

W ustawie o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (druki sejmowe nr: 437, 437A i 502) wprowadzono poprawkę, zgodnie z którą pobór opłaty mocowej rozpocznie się 1 stycznia 2021 r. Należy wyraźnie wskazać, że samo przesunięcie terminu poboru opłaty o trzy miesiące nie rozwiązuje problemu przedsiębiorstw energochłonnych, które w dalszym ciągu narażone są na drastyczny wzrost kosztów energii w 2021 r.

Aby przeciwdziałać takim zagrożeniom Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach podejmuje niniejsze stanowisko.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Wacław Czerkawski